

Wannes Cappelle (47) trekt voor het eerst solo op tour: “Je moet echt op je bek durven gaan”

Met 'Verstaanbaar' waagt [Wannes Cappelle](#) zich voor het eerst aan een solovoorstelling. Het is meteen het meest persoonlijke dat hij al gemaakt heeft. De frontman van [Het Zesde Metaal](#) staat helemaal alleen met een arsenaal aan verhalen op het podium, en vooral heel veel goesting. Een gesprek over zijn rapcarrière, schapen in quarantaine en een rampzalige try-out. “Voor het eerst kon ik niet terugvallen op mijn ervaring.”

Wannes Cappelle heeft met Het Zesde Metaal de West-Vlaming 'verstaanbaar' gemaakt bij de rest van Vlaanderen, maar wat hij zelf nog niet altijd begreep was waarom hij op een koppige en eigenzinnige manier keek naar bepaalde zaken. In zijn eerste solovoorstelling schuift de Zwevegemaal de muziek even naar de achtergrond en laat hij – gesterkt met een flinke dosis zelfrelativering – in zijn hoofd kijken. Daarbij wordt het publiek getrakteerd op een rist spitante bedenkingen en vreemde kronkels, die ergens uitkomen bij Tomorrowland, hobbits en... composttoiletten.

Ondanks de ruggensteun van coach [Wouter Deprez](#) bleek zijn onemanshow van een heel andere grootorde dan wat hij doorgaans doet. “Als er met Het Zesde Metaal iets onverwacht gebeurt op het podium, kan ik daar een draai aangeven, maar hier kon ik niet terugvallen op een zekere ervaring. Je moet echt op je bek durven gaan. Dat is de enige manier. De meesten doen dat wel als ze jong zijn, niet na een carrière van meer dan twintig jaar.” *(grijnst)*

"Na twee try-outs heb ik alles weggegooid en ben ik opnieuw begonnen"

Ik veronderstel dat het sterven was tijdens die eerste try-outs?

“Ja. Na twee try-outs had ik alles weggegooid en was ik opnieuw begonnen. Op vakantie in IJsland had ik een heel nieuw stuk geschreven, goed voor anderhalf uur nieuw materiaal. Daarna stond ik in Wijkmaal voor een man of 70 en was ik vastbesloten om met mijn beste twintig minuten te beginnen. Maar ik kreeg niks terug. Echt niéts. Geen kík. Die mensen zaten echt te kijken: zitten we wel in de juiste zaal? Dat was echt doodgaan. Ik moest dat weekend nog drie keer spelen, dus ik had geen tijd om er nog iets aan te veranderen. Terug naar huis zocht ik de hele tijd oplossingen in mijn hoofd. Ook 's nachts kon ik niet slapen. Het probleem was dat mensen mij al jaren kennen als zanger van Het Zesde Metaal, dus ik moest beginnen met iets wat mensen herkenden: een nummer spelen en hen zo warm maken voor meer. Toen ik dat deed, nog geen 24 uur later, ging het wel een stuk beter. Dat was een serieuze confrontatie. In mijn gedachten zat ik weer op de toneelschool.”

Speelde je al lang met het idee voor een onemanshow?

“Al heel lang. Ik had een klein tourneetje gedaan met Frans Grapperhaus (*cellist bij onder meer Het Zesde Metaal en de man van [Maaike Cafmeyer](#), red.*). Gewoon wij twee, onder de radar. Daar voelde ik hoe geestig het was om wat langer met het publiek te praten. In tegenstelling tot vroeger had ik veel te vertellen in mijn bindteksten. Te veel eigenlijk. Toen wist ik het zeker: ik heb een andere vorm nodig om te vertellen wat ik nog kwijt wil. Want in muziek moet het gezegd worden in drie of vier minuten, en ligt het in zekere zin vast.”

Wat was het ei waar je mee zat?

“Ik had heel wat maatschappijkritiek in mij, zeker het eerste half jaar dat ik aan het schrijven was. Dingen waarin ik mij ergerde als ik de krant opendeed... dat was mijn motivatie. Ik wilde vertellen wat ik vond van de dingen. Maar de klucht is dat als je wijst naar iemand, er drie vingers naar jezelf wijzen. Dat is wat hier ook gebeurd is. Wouter zei vaak: 'je vertelt hier iets over je vader en je vrouw, ga daar dieper op in'. Ik wilde het

eigenlijk niet over mezelf hebben, maar toen ik keek naar mijn materiaal voelde het een beetje aan als zagen. Ik merkte dat het niet het interessantste was wat ik van iets vond, maar waarom ik dat deed.”

Wannes Cappelle vertelt openhartig over zijn vader: “Ik deed dat lang niet omdat er te veel verhalen waren.”
(foto Christophe De Muynck)

Je vertelt openhartig over je vader, op wie je meer lijkt dan je dacht. Dat terwijl je in je muziek altijd de ondertoon hebt dat je het wil beter doen dan de vorige generatie.

“Ik vind dat eigenlijk een heel geestige dynamiek. Als kind wil elke zoon op zijn vader en elke dochter op haar moeder lijken. Je kijkt naar hen op, maar als puber is zoals je ouders worden het laatste dat je wil doen. Na twintig of dertig jaar kom je inderdaad tot het besef dat je er meer en meer op lijkt. Tijdens dat schrijfproces is dat naar boven gekomen. Ik had het nog niet zo helder gezien. In die zin was dat schrijven ook wel therapeutisch. Je komt dingen tegen waarvan je niet dacht dat je ze moest vertellen.”

Was die vaststelling een soort ontgoocheling?

“Goh, dat vind ik wat te zwaar omschreven. Ik kan er wel met enige humor naar kijken. Je kan niet anders zijn dan wie je bent, zong Stef Bos ooit. Je kan proberen de dingen die je niet tof vindt wat bij te sturen, maar onze genen zijn best wel sterk. Het pleit me niet vrij van alle verantwoordelijkheid, maar ik vind het ergens ook troostend om te zien dat het is hoe je in elkaar zit. Het laat je ook milder kijken naar je ouders, of in het geval van de voorstelling, vooral naar mijn vader.”

Kijk je ook milder naar jezelf?

“Ik probeer er vooral naar te kijken en het te herkennen. Dan wordt het minder krampachtig.”

Op het podium zien we je plots rappen. Dat had ik de *Wannes* van tien jaar geleden niet zien doen.

“Voor mij voelt het niet zo raar. Ik ben een fan van het eerste uur van 't Hof van Commerce. Ik heb het stiekem altijd *vree geestig* gevonden. Mijn zoon luistert ook al vijf jaar onafgebroken naar hiphop, dus ik krijg veel mee van hem. Ik merkte tijdens het schrijven dat ik dat bijna vanzelf in hiphoprijm deed. Voor mij is het te laat, ik kan niet meer op een geloofwaardige manier een hiphopplaat uitbrengen. Maar ik kan het wel eens voor de leute op een podium doen en mij er enorm mee amuseren.”

Ik schreef tijdens de try-out voor mezelf neer: 'Omarmt duidelijk de boomer in zichzelf'.

(lacht) “Inderdaad. Het is ergens aanvaarden dat je iets niet zo goed kan, maar dat je het toch doet. Daar zit een zekere humor in: in willen, maar niet kunnen. Het ding is: ik probeer het echt wel honderd procent goed te doen.”

Met je muziek durf je diep gaan, maar je ouders – om je pa niet te noemen – is een thema dat je nog nooit echt hebt aangesneden. Op dat vlak is dit het meest persoonlijke dat je al maakte.

“Ik heb nooit echt een liedje over mijn ouders gemaakt omdat het simpelweg... te veel is. Het is te veel om over te vertellen. Ik kan met gemak tien voorstellingen over mijn vader maken. Maar dat is ook delicaat. Want ik vertel ook over mijn vrouw, en plots wordt zij net als mijn vader een soort personage in een verhaal waar je soms de waarheid ook geweld aan doet. Mensen weten niet wat waar is, overdreven of gefantaseerd. Wat absoluut waar is: ik kijk met veel warmte terug op mijn jeugd en alles wat mijn ouders hebben gedaan. Ik zou niet willen wisselen.”

Je vader omschreef je als iemand die fanatiek is, maar soms neigt het naar iets manisch. Tegelijkertijd lijkt jij soms de meester van de mildheid, en dat resoneert precies niet met elkaar.

“Mijn vader was onderwijzer en naast zijn carrière was hij iemand van twaalf stielen en dertien ongelukken. Hij deed altijd wel iets. Dan was hij bezig met kanaries, stond heel onze zolder vol met kooitjes en bouwde hij een gigantische volière in de tuin. Na een paar jaar waren het dan plots duiven en dan weer konijnen. Hij metste dan 50 konijnenkoten. Er was altijd iets waarin hij zichzelf verloor. Hij wilde het niet alleen doen, maar er ook de beste in zijn. Met kanaries ging hij naar tentoonstellingen, met de duiven speelde hij kampioen. Vermoeiend? Goh, hij had vooral plezier en op een dag was hij er gewoon op uitgekeken. We voelden dat vaak aan. De vlaag is bijna over, dachten we dan, maar er zat altijd iets nieuws klaar. Hij heeft wel echt tegenslag gehad met zijn schapen. Hij had er 200, maar toen brak er mond-en-klauwzeer uit. Hij moest ze de hele zomer binnenhouden. Financieel was dat een complete ramp, want hij moest ze elke dag hooi geven. Op den duur moest hij dat zelfs halen uit Nederland.”

Ben jij iemand die zich kan verliezen in iets?

“Met ouder worden begint dat wel te komen, ja. Ik kan bijvoorbeeld iets lezen over permacultuur. Dan wil ik daar alles over weten en het meteen toepassen in mijn hof. Mijn vader zou dat effectief doen, maar bij mij blijft het bij interesse ook al omdat ik er niet aan toekom. *(denkt na)* Als onderwijzer kreeg mijn vader veel appreciatie van de kinderen, maar ook vaak tegenwind van de ouders omdat hij het op zijn eigen, soms alternatieve manier wilde doen. Op den duur woog dat wel op hem. Met wat ik doe krijg ik enorm veel appreciatie en applaus, waardoor de drang om al die andere dingen te doen veel minder is.”

Jezelf verliezen in iets lijkt me de ideale voedingsbodem voor ontgoocheling en ook perfectionisme.

“Ik heb totaal geen last van perfectionisme. Het is eigenlijk rap goed genoeg, behalve met muziek maken. Daar ga ik wel door tot het honderd procent goed zit. Maar ik ben doorgaans ongeduldig en wil snel resultaat zien, in die zin dat ik niet bang ben om een stuk af te snijden om er sneller te zijn. Tijdens de coronaperiode bijvoorbeeld moest er in de tuin een afdakje gemaakt worden voor het hout. Mijn vrouw zou een plannetje uittekenen, een lijstje maken voor de winkel en er een dag later uitgerust aan beginnen. Ik begin er meteen aan met wat ik heb liggen en doe er alles aan om net níet naar de winkel te moeten. Dan gebruik ik nog wat kromme nagels en latten van een verpakking die hier liggen. Dat is een beetje hoe ik met veel zaken omga.”

Wel zot dat je op vlak van je podiumkunsten, van muziek tot dit, dan geen compromissen sluit.

“Ik weet niet hoe dat komt. Ik denk dat ik het daar heel scherp zie. Ik kan meestal heel snel zeggen wat ik goed of niet goed vind aan iets. Op vlak van muziek moet de lat ook hoog liggen, want het zijn nummers die je voor de rest van je leven gaat zingen. Als je dan een zin neerschrijft waar je niet honderd procent van overtuigd bent...”

Dat is voelbaar in je werk. Heel leuk trouwens dat je in de voorstelling aankaat of 'Naar de wuppe' al dan niet sarcastisch bedoeld is. Al krijgen we wel geen eenduidend antwoord...

“Omdat die er ook niet is. Dat nummer is ontstaan bij het besef: als ik nu een jaar geen nieuws lees, en gewoon de kinderen naar school breng of naar de bakker ga, dan zou ik nooit het idee hebben dat de wereld naar de wuppe aan het gaan is. Integendeel, zelfs. Tegelijkertijd zat er daar een frustratie onder. Gaan we nu allemaal voortdoen alsof er niets aan de hand is? Het is die complexe en tegenstrijdigheid die ook in mezelf zit: we mogen niet opgeven. De waarheid ligt in de interpretatie van de luisteraar. In het begin schrok ik daar wel van, dat veel mensen louter dat optimistische hoorden en de andere kant – het sarcastische – niet meekregen. Maar ik heb dat losgelaten en gezien dat zoiets net ook machtig is.”

Over voortdoen gesproken: is deze voorstelling iets dat je nog wil doen, of zie je het eerder midlifecrisisgewijs als een leuke uitstap?

“Ik zou het graag voortdoen, zelfs al vraag je het op een moment dat ik een half jaar mijn peren heb gezien. Ik kik er enorm naar uit om te spelen, dat wordt echt heel tof. Ik ben ook blij dat ik efkes niet moet schrijven en sleutelen, maar ik wil dat zeker nog doen. In een ideale wereld maak ik om de drie jaar een plaat met Het Zesde Metaal, spelen we er twee jaar mee en speel ik een jaar lang zo'n show. Daar zou ik perfect mee kunnen leven!”

Wannes Cappelle speelt vanaf vandaag 'Verstaanbaar'. Wie nog een kaartje wil, moet snel zijn. Tickets en info: www.wannescappelle.be.

Bert Vanden Berghe